

Samen op weg naar goede kwaliteit PMD

Goede kwaliteit PMD (plastic & metalen verpakkingen en drinkpakken) vraagt om samenwerking in de hele keten. Veel gemeenten zijn hier dagelijks mee bezig en doen waardevolle ervaring op. In dit document delen zij hun praktijkervaringen.

De inzichten, tips en ervaringen zijn bedoeld als inspiratie en praktische handvatten voor de organisatie van inzameling en beoordeling van PMD. Iedere gemeente is anders, gebruik daarom wat past bij de lokale situatie.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Huis-aan-huis inzameling

Transparante zakken, schonere stroom

Landelijk onderzoek laat zien dat huis-aan-huis inzameling met transparante zakken gemiddeld het schoonste PMD oplevert.

Transparante zakken maken de inhoud zichtbaar, vereenvoudigen de beoordeling bij de inzameling en helpen zo vervuiling bij het sorteerproces te beperken. Dit geldt zowel voor PMD-inzamelzakken als zakken die als hulpmiddel in de minicontainer of deelvoorziening worden gebruikt.

Tips voor de juiste zakken

- Transparante PMD-zakken die goed verkrijgbaar zijn voor inwoners, en bij voorkeur gratis beschikbaar worden gesteld, zorgen ervoor dat inwoners minder snel voor een grijze zak kiezen.
- PMD-zakken met de juiste dikte (minimaal 0,028 mm) werken in de praktijk goed: stevig genoeg om scheuren en verwaaiing te voorkomen, maar niet geschikt voor te zware, niet-PMD-materialen.
- Het gebruik van transparante (pedaalemmer)zakken in minicontainers en deelvoorzieningen helpt bij de controle op kwaliteit tijdens de inzameling.

‘Het bespreekbaar maken van nadelen van zakkeninzameling vermindert weerstand en helpt om veranderingen soepel te laten verlopen’

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Toetsing al tijdens inzameling

Al tijdens het inzamelen toetsen, blijkt te leiden tot een schonere stroom. Zowel bij zakken als bij minicontainers is het mogelijk om tijdens de inzameling al te toetsen op de juiste samenstelling.

Is het opvallend zwaar? Dan is het in de praktijk vaak vervuild (zie ook tips voor wegen op de wagen).

Wat is opvallend zwaar?

Het gewicht van de inhoud van een minicontainer is een graadmeter voor de kwaliteit, omdat de meeste vervuiling relatief zwaar is. Als een volle (240 liter) minicontainer meer dan 12 kg inclusief container weegt, bevat de container zo goed als zeker te veel stoorstoffen / vervuiling.

Minicontainers

Wordt er niet met zakken maar met minicontainers gewerkt? Dan helpt ook een duidelijk visueel onderscheid (bijvoorbeeld door een oranje deksel) tussen een PMD-minicontainer en een restafvalcontainer vergissingen te voorkomen.

Praktijkvoorbeeld RAD (Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee) Verwijderen verzamelcontainers en registratie van zakken

In het verzorgingsgebied van RAD voldeed het PMD-afval niet aan de norm voor vervuiling. Daarom is in 2024 een verbetertraject gestart in samenwerking met Verpact.

Een pilot met afgesloten ondergrondse PMD-containers liet zien dat toegangscontrole de kwaliteit van het ingezamelde PMD verbeterde en bijplaatsingen verminderde. Toch bleven deze containers risicovol, omdat de inhoud pas bij verwerking gecontroleerd kan worden. Uiteindelijk is besloten om PMD wekelijks huis-aan-huis in te zamelen en de verzamelcontainers te verwijderen.

Wijkgerichte aanpak

Daarnaast is ingezet op een wijkgerichte aanpak met controles door inzamelpersoneel. Vervuilde zakken werden gelabeld en geregistreerd, waarna gerichte communicatie richting bewoners volgde. Later is deze registratie uitgebreid met beeldmateriaal, dat werd gedeeld met handhaving voor verdere opvolging.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Rosendaal

Brede communicatiecampagne

Er is een brede communicatiecampagne gevoerd met onder meer brieven, folders, advertenties, social media en lokale acties om inwoners bewust te maken van correcte afvalscheiding.

Resultaat

Het verbeterplan leidde tot meer bewustzijn bij zowel inwoners als personeel, en tot betere samenwerking met handhaving. Tegelijk blijkt gedragsverandering moeilijk en tijdrovend. Factoren als onbekendheid met regels, het bewust verkeerd aanbieden en anonimiteit van afvalaanbod bemoeilijken verbetering. Beleidswijzigingen hebben deels positief gewerkt, maar zorgden ook voor weerstand en afleidende problemen zoals dumpgedrag.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil

Een zichtbare manier van controleren geeft duidelijkheid aan de inwoner. Als voorlopers, coaches, beladers en BOA's dezelfde werkwijze hanteren, ontstaat helderheid voor iedereen.

Ervaring uit de praktijk:

- Zichtbare controle op straat door beladers draagt bij aan betere PMD-kwaliteit. Dit blijkt in de praktijk makkelijker met achterladers dan met zijladers, omdat er bij een achterlader beladers op het voertuig aanwezig zijn.
- Het niet direct narijden (na enkele dagen) vergroot het bewustzijn bij inwoners en biedt ruimte om het aanbod alsnog te herstellen.
- De controles van tevoren aankondigen in lokale media zorgt voor extra bewustwording en 'juist' scheidingsgedrag van inwoners.
- Uitleg met bijvoorbeeld labels en stickers waarom een container niet is leeggemaakt of een zak niet is meegenomen, is nodig om mensen te laten weten wat er misgaat.

'Controle kan leiden tot negatieve reacties in de pers of op social media. Vooraf informeren en bedenken hoe hiermee om te gaan, helpt om zorgvuldig en positief te reageren'

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Slimme inrichting inzamelroutes

De inrichting van inzamelroutes heeft directe invloed op de kwaliteit van het ingezamelde PMD. Juist in de dagelijkse uitvoering liggen kansen om kwaliteit en kwantiteit vast te houden.

Praktijkervaring van chauffeurs

- Chauffeurs en beladers beschikken over waardevolle kennis van inzamelroutes en kwaliteit; regelmatig agenderen van de routes tijdens het werkoverleg met de chauffeurs en beladers leidt tot belangrijke inzichten.
- De kennis vanuit de praktijk is belangrijke input voor het overleg tussen inzamelaar en gemeente (en overslag). Hierdoor kan gericht actie ondernomen worden op de routes met mindere kwaliteit.

Slim en zorgvuldig beladen van inzamelvoertuigen

De keuze van het inzamelvoertuig kan invloed hebben op de kwaliteit van het PMD.

Aandachtspunten bij beladen:

- Een te hoge belading kan leiden tot extra verdichting van het materiaal en is niet wenselijk. Bij een inzamelcapaciteit van 20 m³ wordt in de praktijk vaak gewerkt met een maximum van ongeveer 4.000 kg ingezameld gewicht of ongeveer 500 te ledigen minicontainers per rit.
- Het vermijden van een wormpers helpt versmering te beperken en houdt de stroom beter controleerbaar en recyclebaar.
- Inzamelen met vaste PMD-inzamelvoertuigen of een schoon en leeg beladingsdeel voorkomt vermenging met andere afvalstromen.

Vervuiling voorkomen begint bij preventie

Kwaliteit verbeteren vraagt soms om extra aandacht op plekken waar het minder goed gaat. Gerichte inzet van voorlopers, afvalcoaches en/of BOA's kan daarbij veel effect hebben. Vooral de combinatie van voorlopers, afvalcoaches en handhaving is effectief. Heldere werkafspraken zorgen daarbij voor consequent gedrag en duidelijkheid over wie, wat doet.

Meer informatie over afvalcoaches op de [website](#) van de NVRD.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Tips om vervuiling te voorkomen:

- Gerichte, zichtbare inzet van BOA's, voorlopers en afvalcoaches (niet alleen tijdens campagnes) draagt bij aan kwaliteitsverbetering. De combinatie van inzameling met preventieve of actieve handhaving (zoals afvalcoaches, rode of gele kaarten, stickers of labels) versterkt de naleving in de praktijk.
- Structurele en periodieke controles door voorlopers bij inzameling van minicontainers draagt bij aan betere scheiding; duidelijke communicatie richting inwoners helpt daarbij.
- Structurele communicatie en handhaving is in ieder geval noodzakelijk als er wordt gekozen voor een lagere service op restafval, bijvoorbeeld bij laagfrequent of omgekeerd inzamelen.
- Technische hulpmiddelen (zoals wegen, AI-camera's of foto's) ondersteunen voorloopacties, mits afspraken over datagebruik helder zijn en zijn vastgelegd.
- De controles van tevoren aankondigen en uitleggen in lokale media zorgt voor extra bewustwording en 'juist gedrag' van inwoners.
- Gedetailleerde registratie van aantallen interventies, inzet personeel enz.

Praktijkvoorbeeld gemeente Voorst Campagne met minicontainers

De gezamenlijke campagne van de gemeente en Verpact rondom de inzameling van PMD via minicontainers was succesvol.

Er werden meerdere middelen ingezet: een promoteam, een filmpje met de wethouder, social media en terugkoppeling van resultaten in de krant.

Afvalcoaches en containerhangers

Afvalcoaches gebruikten handscanners en werkten met containerhangers (rood, oranje, groen), gekoppeld aan een centrale registratie (chip + inhoud). Minicontainers met verkeerde inhoud werden tot drie inzamelrondes niet gelegegd; daarna konden ze op verzoek via een serviceroute alsnog worden gelegegd, mits fout afval was verwijderd. Goed aangeboden containers kregen een groene hanger met bloemzaadjes; in de derde ronde werden 50 gouden hangers uitgedeeld, waarmee huishoudens een pakket met plasticvrije producten konden ontvangen.

Resultaat

Het stoorstoffengehalte door deze campagne is gedaald van 40% naar 24,8%.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Wegen op de wagen

Het wegen van PMD-minicontainers geeft een goede indicatie voor de kwaliteit van het PMD in de container. Proeven met het wegen op de wagen resulteert in een betere kwaliteit en minder vervuiling. In de praktijk blijkt vaak dat slechts 5-10% van de containers zeer vervuild en zwaar zijn.

Tips voor wegen op de wagen:

- Goede afstemming met inzamelaar en ICT-leverancier is noodzakelijk.
- Zorg voor een uitgebreid communicatietraject voorafgaand aan het wegen, zeker omdat te zware containers blijven staan.
- Bepaal wat te zwaar is op basis van een eerste meting en de capaciteit van het KCC, afvalcoaches en handhaving. Bouw af naar het gewenste gewicht. (Chauffeurs mogen gemiddeld maar maximaal 30 keer uitstappen om een kaart aan de container te hangen).

Praktijkvoorbeeld gemeente Borger-Odoorn Wegen van minicontainers

De gemeente Borger-Odoorn werkt aan een verbeterde inzameling van PMD-afval via een weegstelsel op inzamelwagens.

Het doel is om de kwaliteit van het ingezamelde PMD te verhogen, vervuiling te verminderen en inwoners beter afval te laten scheiden.

Belangrijkste resultaten

- Het ingezamelde PMD daalde van 53.000 kg naar ongeveer 44.000-44.500 kg, wat wijst op minder vervuild afval.
- Het gemiddelde gewicht per container nam af van 6,3 kg naar 5,6 kg.
- Het aantal te zware containers daalde van 222 naar 126.
- Ongeveer 98% van de containers blijft inmiddels binnen de ingestelde grenswaarden.

Werking van het systeem

Containers worden gewogen tijdens de inzameling. Te zware containers worden niet gelegeerd; inwoners kunnen deze aanpassen en later opnieuw aanbieden.

De techniek registreert gewichten en ondersteunt analyse per route en wijk.

(lees verder op pagina 9)

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Rosendaal

Effect op inwoners

De aanpak zorgt voor beter aanbodgedrag:

- Inwoners passen containers vaker zelf aan.
- Er zijn weinig klachten of conflicten.
- De kwaliteit van het PMD stabiliseert richting 75-85% of hoger.

Vervolg

Vanaf 1 januari 2026 is dit een standaard werkwijze.

De gewichtslimieten worden waarschijnlijk verder aangescherpt naar 10-12 kg netto. Monitoring en dataverwerking blijven belangrijk om de kwaliteit hoog te houden. De proef wordt gezien als een succesvolle en toekomstbestendige aanpak voor PMD-inzameling.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Inzameling via brengsysteem

Onderzoek laat zien dat brengsystemen gemiddeld meer vervuiling en veel minder opbrengst kennen dan de huis-aan-huisinzameling (haalsysteem).

Wanneer inzameling aan huis niet goed mogelijk is, of de resultaten structureel achterblijven, kan inzameling met zakken of nascheiding een passend alternatief zijn.

De inzameling van PMD met zakken of minicontainers leidt tot een aanmerkelijk hogere respons dan bij het gebruik van verzamelcontainers:

Inzamelmiddel	KG/inwoner/jaar ¹
Minicontainers	33
Zakken	26
Brengsystemen	17

¹ Op basis van gemiddelden van historische metingen door Verpact en benchmark door NVRD in 2024 (actualisatie vindt plaats op basis van nieuwe metingen).

Inzameling van PMD in brengsystemen wordt uitgefaseerd, startend bij de slechtst presterende. Brengsystemen met een kwaliteit >65% krijgen gedurende de samenwerkingsovereenkomst een vergoeding volgens de staffelindeling. In specifieke situaties kan aanwijzing als deelsysteem een oplossing zijn.

Lees meer informatie op de website van de [Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen](#).

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Praktijkvoorbeeld gemeente Maastricht: Uitfasering verzamelcontainers

Maastricht voerde, na een pilot in een klein deel van de gemeente, per 1 januari 2025 huis-aan-huis (zakken) PMD-inzameling in.

Ze ondersteunde de transitie met een brede communicatiecampagne. Na een korte overgangperiode met dubbele inzameling werden ondergrondse PMD-containers verwijderd. Alleen het centrumgebied behield de ondergrondse PMD-containers.

Het resultaat

Schoner PMD, maar circa 12% minder volume, waarschijnlijk door minder vervuiling, en ook minder bijplaatsingen bij milieuperrons.

Lees [hier](#) meer informatie.

'Is grootschalige vervanging van verzamelcontainers een te grote stap? Dan kan het starten met kleinschalige pilots helpen om ervaring op te doen en effecten inzichtelijk te maken.'

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Op de op- en overslaglocatie vindt de overdracht van het ingezamelde PMD plaats. Samenwerking en duidelijke afspraken maken het verschil.

Benutten praktijkkennis bij op- en overslag

Gemeenten ervaren dat de kennis van chauffeurs waardevolle informatie oplevert over de kwaliteit per ingezamelde route. Door deze praktijkkennis te benutten bij de inname ontstaat een completer beeld van het aangeleverde materiaal. Ook heeft de op- en overslag een belangrijke signalerende rol bij de kwaliteit van vrachten uit specifieke routes in het VANG-dashboard.

Tips voor werkwijze

- Als de overslaglocatie voldoet aan de minimale eisen vanuit de samenwerkingsovereenkomst en medewerkers bekend zijn met de [werkinstructie opschonen](#), ontstaat meer eenduidigheid in werkwijze en beoordeling.

- De op- en overslag speelt een belangrijke rol bij de toelating, het opschonen en de metingen en/of monsternamen van vrachten. De PMD-specificatie staat hierbij centraal.
- Terugkoppeling over de toelating en opschoning van vrachten vanuit op- en overslaglocaties vindt plaats via het VANG-dashboard. Daarnaast is het verstandig om periodiek de bevindingen vanuit de op- en overslaglocatie terug te koppelen aan gemeenten.

Registratie en terugkoppeling

Registratie van opschoning helpt om de herkomst van de afkeur goed in beeld te brengen. Bij de terugkoppeling aan gemeenten ondersteunen detail- en overzichtsfoto's in Vangtool het gesprek over kwaliteit en oorzaken. Zo helpen registratie en terugkoppeling bij problemen met kwaliteit.

‘Door tijdens openingstijden aan te leveren en de inzameling te spreiden, ontstaat ruimte voor directe en zorgvuldige afhandeling van de vracht. Een opschoonproces heeft een richttijd van 10 minuten.’

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Goede communicatie, beter gedrag

Duidelijke en consistente communicatie helpt inwoners om het juiste gedrag toe te passen.

Wanneer helder is wat er wordt verwacht en waarom dat belangrijk is, neemt de bereidheid om goed te scheiden toe. Communicatie is daarbij geen losse campagne, maar een doorlopend proces dat gedrag ondersteunt en versterkt.

Inwoner centraal in communicatie

Als communicatie aansluit bij de leefwereld van inwoners, groeit begrip en betrokkenheid. Toegankelijke, duidelijke en herkenbare communicatie helpt om het juiste gedrag te stimuleren en vast te houden.

Tips voor communicatie:

- Onderzoek, bijvoorbeeld via een enquête, waar inwoners knelpunten ervaren bij het scheiden van PMD, helpt om communicatie gericht af te stemmen.
- Meertalige communicatie draagt bij aan beter begrip. Dit is natuurlijk afhankelijk van het beleid hierin van gemeenten. Ook de mogelijkheid tot persoonlijk contact (zowel met inwoners als collega's), vergroot de betrokkenheid.
- Heldere en eenvoudige regels zoals de 3x JA-regel, helpen inwoners om het juiste gedrag toe te passen. Daarbij draagt goede uitleg over het nut van afvalscheiding, de doelstellingen en de financiële voordelen bij aan bewustwording.
- Educatie, gericht op jongere doelgroepen, ondersteunt langdurige gedragsverandering.

- Gerichte communicatie in proefgebieden of rondom hotspots kan helpen om extra aandacht te geven waar dat nodig is.
- Passende communicatie gericht op verschillende doelgroepen (jongeren, studenten, ouderen, arbeidsmigranten, anderstaligen, statushouders, enzovoorts).
- Het terugkoppelen van resultaten via diverse kanalen (waaronder pushberichten) versterkt transparantie en vertrouwen.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

‘Chauffeurs en beladers spelen een belangrijke rol in de communicatie: zij zijn zichtbaar, aanspreekbaar en beschikken over praktijkkennis’.

Communicatiestrategie

Een duidelijke en consistente communicatiestrategie, gericht op gedragsbeïnvloeding, vergroot de kans op duurzaam scheidingsgedrag.

Inzichten uit de communicatiepraktijk

- Het helpt als de communicatie flexibel is ingericht, zodat boodschappen of interventies tijdens een campagne kunnen worden aangepast op basis van metingen of signalen uit specifieke locaties.
- Communicatie en interventies blijken effectiever als zij doorlopend en herkenbaar worden ingezet (niet alleen campagnematig).
- Vooral belonen van goed scheidingsgedrag draagt bij aan blijvende gedragsverandering.

Organisatie en afstemming van communicatie

Goede communicatie staat of valt met voorbereiding en samenhang met andere communicatie-uitingen. Wanneer partijen tijdig afstemmen en vooruitkijken, ontstaat een herkenbare en consistente boodschap richting inwoners.

Tips voor een goede organisatie

- Het helpt als de afdeling communicatie vroegtijdig op de hoogte is van (externe) campagnes of interventies en voorbereid is op reacties van inwoners.
- Zorg dat het Klant Contact Centrum (KCC) goed op de hoogte is van interventies en wijzigingen in de inzameling. Zij zijn de eerste contactpersoon voor inwoners met vragen en hebben ook een belangrijke signalerende rol.
- Inzet van webcare (social media volgen en reageren op klachten, vragen, opmerkingen, kritiek) maakt het mogelijk om actief te reageren op signalen via social media.
- Afstemming tussen landelijke campagnes, inzamelaars en gemeenten draagt bij aan een eenduidige en consistente boodschap.
- Het vooraf aankondigen en uitleggen van de inzet van voorlopers vergroot begrip en voorkomt verrassingen op straat.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Praktijkvoorbeeld BUCH-gemeenten

Inzet communicatie, voorlopers en coaches

De communicatiestrategie in Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo (BUCH) richt zich vooral op het inhoudelijk informeren van inwoners over wat wel en niet bij PMD-afval hoort en waarom goede scheiding belangrijk is.

Daarnaast zetten de gemeenten social modelling in door buurten met elkaar te vergelijken en inwoners bewust te maken van hun directe invloed op de kwaliteit van het PMD en de afvalstoffenheffing. Handhaving wordt alleen als laatste middel gebruikt. Eerst krijgen inwoners een rode kaart: sterk vervuilde minicontainers worden dan niet geleegd.

De campagne gebruikt verschillende middelen:

- Boodschappen zoals 'Mag dit bij het PMD: ja of nee?' en 'U heeft direct invloed op de kwaliteit van ons PMD'.
- Stickers voor op minicontainers.
- Rode en gele kaarten bij vervuiling.
- Advertenties.
- Social media via Instagram, Facebook en de Mijn Afvalzaken-app.
- Een informatief filmpje over PMD-scheiding en controles.

In de vier BUCH-gemeenten worden tijdens elke inzamelronde (eens per twee weken) doorlopend voorlopers ingezet, met twee voorlopers per wagen. Hiervoor zetten de gemeenten eigen medewerkers en - indien nodig - externe krachten in.

Bij vermoedens van meer dan 15% vervuiling blijft de minicontainer staan. Inwoners krijgen vervolgens de kans om de vervuiling te verwijderen, waarna een extra ophaalronde plaatsvindt. Tijdens deze periode delen de gemeenten geen boetes uit. Wel wordt strenger gemonitord op recidivisten met ernstige vervuiling. Zo kunnen zij beleid ontwikkelen voor deze huishoudens, zoals handhaving of het innemen van de PMD-container. Alle uitgedeelde rode kaarten worden geregistreerd in een appgroep voor monitoring. De voorlopers bepalen in de praktijk wanneer een container blijft staan, afgestemd op de doelstelling om rond de 85% PMD-kwaliteit uit te komen.

Daarnaast zetten de gemeenten twee eigen afvalcoaches in. Op basis van observaties van voorlopers en sorteeranalyses worden zij gericht ingezet in straten en wijken met slechte resultaten. De afvalcoaches gaan in gesprek met inwoners op straat en aan de deur en delen ook PMD-zakken uit.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Communicatiematerialen

Stickers, labels en andere communicatiematerialen maken communicatie zichtbaar op straat. Wanneer zij duidelijk, praktisch en consequent worden ingezet, versterken zij niet alleen de boodschap, maar ook het begrip bij inwoners.

Tips voor communicatiematerialen

- Materialen moeten goed hanteerbaar zijn voor betrokken medewerkers, bijvoorbeeld het plakken van stickers bij het dragen van handschoenen of onder verschillende weersomstandigheden.
- Als hangers of stickers worden gebruikt, helpt het om te vermelden wat de reden van labeling is. Geef daarbij aan wat er niet goed is of wat er niet in hoort. Een verwijzing naar aanvullende informatie, bijvoorbeeld via een QR-code maakt verdere toelichting mogelijk.
- Ook inzamelzakken, minicontainers en brengsystemen kunnen worden benut als communicatiemiddel door deze te voorzien van duidelijke afbeeldingen of stickers. Ervaringen met het gebruik van groene, oranje en/of rode labels bieden daarnaast handvatten voor een eenduidige en zorgvuldige toepassing.

Bekijk op de [website](#) van NVRD meer informatie over communicatie en gedrag.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

• Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Succesvolle praktijkvoorbeelden PMD-trajecten

De praktijkvoorbeelden laten zien hoe gemeenten en inzamelorganisaties in de praktijk werken aan een betere PMD-kwaliteit. Ze bieden inspiratie, concrete ervaringen en inzichten die kunnen helpen bij het ontwikkelen van een aanpak die aansluit bij de lokale situatie.

De iconen geven in één oogopslag de belangrijkste kenmerken en resultaten van elk praktijkvoorbeeld weer, zodat voorbeelden eenvoudig met elkaar te vergelijken zijn.

Overzicht iconen

Jaar

Deel van collectief

Tonnage

Inwoners

Stedelijkheidsklasse

Inzamelmiddelen

Inzamelsysteem

Ontwikkeling stoffen

Interventie

Vervolgstappen

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij dit overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente: Arnhem

Controle mini-containers en inzet labels

2023

-

3.002t

169.364

2

Minicontainers,
verzamelcontainersOmgekeerd
inzamelen

26% > 13%

OPTIMALISATIE

Actief controleren van de inhoud van de mini-containers door beladers. Dit gebeurt door controle op gewicht van de minicontainer en visuele inspectie. Als het gewicht van de container hoog is, wordt deze afgekeurd. Idem als bij visuele inspectie blijkt dat er ondoorzichtige (grijze) zakken in de container zitten.

Communicatie

Voorlichting met container-labels

Voorlichting via meelopende afvalcoaches, klantenservices van PreZero en de gemeente Arnhem, lokale media, LED-karren, promo-teams en ondersteuning via reclames op digitale reclameborden en een spotje op RTV Connect (TV Arnhem).

Gecombineerde aanpak communicatie en interventies was succesfactor.

Aanvankelijke campagne is doorgezet in normaal beleid.

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Goeree-Overflakkee

Succesvolle PMD-controleweek

2024

RAD

1.539+

52.185

4

Zakken,
verzamelcontainers

Diftar

36% > 20%

TRANSITIE, DAARNA OPTIMALISATIE

Verwijderen van de brengvoorzieningen en overgang op zakken.

Eén keer per maand is een 'PMD-controleweek' ingepland. Chauffeurs/beladers werden bij de dagstart geïnstrueerd. Tijdens de inzameling hingen zij rode labels aan PMD-zakken waarin stoorstoffen werden aangetroffen. Daarop stond de aangetroffen stoorstof vermeld. Tijdens de inzameling schreven zij alle aanbiedlocaties waar PMD-zakken met stoorstoffen werden aangetroffen op, inclusief de aangetroffen stoorstof.

Op basis van deze lijsten verzond de afdeling Communicatie op de volgende werkdag een bericht naar de RAD-appgebruikers in de omgeving van deze locatie.

De interventies zijn gecombineerd met een zeer uitgebreide communicatiecampagne.

RAD blijft doorgaan met de maandelijkse week van de pushberichten op basis van controleresultaten.

Vergeeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Rosendaal

Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden

Inzet van voorlopers en veel communicatie

2024

Twente Milieu

-

-

-

Minicontainers

Laagfrequent

40% > 30% (gemiddelden)

OPTIMALISATIE

Inzet voorlopers en veel communicatie.

Laten staan van minicontainer is de belangrijkste communicatie (anderen zien dat jouw mini blijft staan).

Alleen rode hangers en geen groene voor mogelijk schone minicontainer. Structureel signaal geven dat er 'continu' wordt gecontroleerd.

Campagne met billboards, nieuwsbrieven, hangers aan containers etc.

Communicatie gericht op:

- de meeste mensen in de buurt vinden het scheiden van PMD belangrijk en doen het al goed;
- vervuild aanbieden doet goede inzet rest teniet, omdat een lading dan alsnog moet worden verbrand;
- simpele scheidingsregels, ook omdat mensen zich beter houden aan simpele regels en minder een excuus hebben.

Voorloopacties: containers die (waarschijnlijk bewust) vervuild waren met materiaal dat er overduidelijk niet in hoort, werden door voorlopers afgekeurd en niet gelegegd. Een containerhanger gaf aan waarom deze niet container was gelegegd, en wat de vervuiling betrof.

Bewoners werden vooraf geïnformeerd over deze aanpak, onder andere met behulp van containerhangers aan het begin van het project.

Doorgaan en standaardiseren.
Meer controle met voorlopers.

Volgende stap: wegen en inzet van camera op inzamelwagen, eventueel ondersteund door voorlopers die afgekeurde minicontainer controleren.

Vergeeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Heusden

Doorzichtige PMD-zakken en controlesysteem

2024

-

1.514t

46.365

3

Zakken

Omgekeerd
inzamelen, diftar

51,1% > 16,4%

TRANSITIE

Transitie: minicontainers naar zakken.

Uitgebreide communicatiecampagne.

Gratis verstrekken van doorzichtige PMD-zakken: eenmalig zijn de zakken aan de huishoudens gestuurd. Daarna kunnen inwoners deze afhalen bij onder andere gemeentehuis en milieustraten.

Controle-systeem zakken: de beladers controleren alle zakken die worden ingezameld. Zakken met vervuiling zamelen zij niet in: deze blijven met rode sticker staan. Deze zakken haalt de buitendienst na twee dagen op.

Communicatie:

- huis-aan-huis brieven/nieuwsbrief (deels over oud papier en karton, deels over PMD)
- aanpassen website (aparte pagina over wijzigingen inzameling)
- via weekblad
- via social media

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Leudal

Samenwerking met Verpact en begeleiding

2024

-

692t

36.108

5

Zakken

Diftar, laagfrequent*

40% > 13%

TRANSITIE

In januari 2024 is de gemeente Leudal overgestapt van PMD-inzameling via verzamelcontainers bij wijkmilieuparken naar huis-aan-huisinzameling met doorzichtige PMD-zakken. Deze verandering is doorgevoerd om de kwaliteit van het ingezamelde PMD te verbeteren en vervuiling door verkeerd aangeboden afval terug te dringen.

OPTIMALISATIE

De overgang is ondersteund met een uitgebreide communicatiecampagne, waaronder een informatiepakket, flyers, een speciale webpagina, advertenties en extra ondersteuning door RD Maasland. Inwoners ontvangen gratis PMD-zakken en kunnen via de Afvalwijzer-app informatie krijgen over inzameldagen en scheidingsregels.

De resultaten zijn positief. De vervuiling van het PMD is gedaald van circa 40% eind 2023 naar 13% bij de kwaliteitsmeting in juni 2024. Hierdoor is de kwaliteit van het ingezamelde PMD sterk verbeterd.

* Gedifferentieerd tarief voor afvalinzameling

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Maastricht

Stadsbrede communicatie HAH-inzameling PMD

2024

3.697†

125.563

1

Verzamelcontainers

Diftar*

48% > 15,4%

TRANSITIE

In Maastricht is in 2024 gestart met een pilot in een klein deel van de gemeente. Daarbij werd PMD huis-aan-huis ingezameld in transparante zakken in plaats van in ondergrondse verzamelcontainers.

De pilot werd positief beoordeeld door inwoners, die de dienstverlening waardeerden met een gemiddeld rapportcijfer van 8,7. Daarnaast bleek uit sorteeranalyses dat de kwaliteit van het ingezamelde PMD goed was, met vervuilingpercentages rond de 15 procent. Ook werden de milieuperrons schoner en nam het aantal bijplaatsingen af.

Op basis van deze resultaten heeft Maastricht besloten om vanaf januari 2025 voor circa 75% van de huishoudens over te stappen op huis-aan-huisinzameling van PMD met transparante zakken. De ondergrondse PMD-containers worden daarbij gefaseerd verwijderd. Met deze verandering wil de gemeente schoner PMD inzamelen, meer grondstoffen terugwinnen, de hoeveelheid restafval verminderen en de dienstverlening aan inwoners verbeteren. De ervaringen uit de pilot geven vertrouwen dat deze aanpak leidt tot een hogere kwaliteit van het ingezamelde PMD en een efficiëntere en duurzamere afvalinzameling.

* Gedifferentieerd tarief voor afvalinzameling

Vergeeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Peel en Maas

Inzet extra wagen, belader als afvalcoach

2024

-

1.469t

45.881

4

Minicontainers

Basis

37% > 16%

OPTIMALISATIE

Communicatie:

- Extra promoten van de afvalapp Afvalkalender Peel en Maas.
- Communiceren standaardberichten: wat is PMD, geen zwarte zakken in de minicontainers.
- Berichten met aankondiging extra controle op kwaliteit van PMD-afval
- Communicatiemateriaal ontwikkelen specifiek voor afkeur:
  - sticker voor op PMD-container
  - rode hanger
  - wel-niet folder PMD
- Voorlichtingsfilm gemaakt met als thema: wat hoort bij PMD in de reeks Peel en Maas Inzicht.
- Monitoren van de extra controles en communiceren hierover.

Controle op de inhoud van de PMD minicontainers:

- Controleren op kwaliteit van PMD-afval.
- Containers laten staan met ondoorzichtige donkere zakken en met afval anders dan PMD.

Bij de controle zetten we extra wagen in. Hierdoor is er tijd om tijdens de inzameling alles goed te controleren. De beladers van de afvalinzameling fungeren daarbij ook als aanspreekpunt voor de burger. Zij vervullen op deze manier de rol als afvalcoach.

Bij afkeur van een container:

- spreken beladers burgers aan;
- plakken zij een (verwijderbare) sticker op de PMD-container dat de container is afgekeurd. Dit is een extra reminder voor de inzameldienst bij de volgende inzamelrondes; collegabeladers weten dan dat deze container vorige keer is afgekeurd: volgende keer extra goed controleren.
- komt er een rode hanger aan de container. Daarop staat aangegeven wat er mis is met het afval in de PMD-container. Ook staat er een QR-code op om de app Afvalkalender Peel en Maas makkelijk te downloaden.
- reiken de beladers om bepaalde gevallen de wel-niet PMD-folder uit of doen deze in de brievenbus bij burgers.

Afhankelijk van ontwikkeling in kwaliteit van PMD, herhalen we de actie. Als herhaling noodzakelijk is, mogelijke inzet van BOA's bekijken en een korte enquête houden. Dit om te onderzoeken waarom mensen problemen ondervinden met afvalscheiding, met name PMD.

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Rosendaal

Gemeente Pijnacker-Nootdorp

Bewustwordingscampagnes

2024

Avalex

58.126

2

Minicontainers

Omgekeerd
inzamelen

57,8% > 20,8%

OPTIMALISATIE

Om de kwaliteit van de PMD-inzameling te verbeteren is een integraal optimalisatietraject uitgevoerd. Op basis van een gebieds-scan zijn locaties met structurele vervuiling in beeld gebracht en zijn gerichte verbetermaatregelen ontwikkeld. Vervolgens zijn diverse interventies ingezet, waaronder het herschikken van PMD-containers, invoering van pascontrole, bewonerscommunicatie, containerstickers en intensieve monitoring door grondstofcoaches.

Parallel hieraan is een brede bewustwordingscampagne uitgevoerd. Naast een regionale campagne met buitenreclame, promotieteams, sociale media en lokale communicatiekanalen, is de bestaande campagne over het belang van goed scheiden verder doorontwikkeld. Hierbij lag de nadruk niet alleen op wat wel en niet bij PMD hoort, maar ook op het belang van hoogwaardige recycling. Hiervoor zijn aanvullende communicatiemiddelen ontwikkeld en verspreid, waaronder PMD-flyers, containerstickers en voorlichtingsmaterialen.

De combinatie van fysieke maatregelen, toegangscontrole, gerichte communicatie en persoonlijke begeleiding heeft geleid tot een duidelijke verbetering van de PMD-kwaliteit. Uit sorteeranalyses bleek dat het aandeel schoon PMD aanzienlijk is toegenomen en tijdens de interventieperiode werd door grondstofcoaches overwegend visueel schoon PMD waargenomen. De resultaten laten zien dat een integrale aanpak effectief bijdraagt aan kwaliteitsverbetering, al blijft verdere optimalisatie noodzakelijk om de vervuiling terug te brengen tot het gewenste niveau.

Acties worden voortgezet.

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Rhenen

Tellingen, stickers en deur-tot-deurgesprekken

2024

AVU

422t

20.392

4

Zakken

Laagfrequent

51,4% > 23,4%
(gemiddelden)

OPTIMALISATIE

Communicatie:

- Duidelijke stickers op alle ondergrondse containers: welk afval mag waar.
- Het verplaatsen van de PMD-palen naast ondergrondse containers om een duidelijk herkenningspunt te maken voor de inzameling.
- Het spuiten van PMD-logo iconen om de aanbiedplek te markeren.
- Het plaatsen van borden met informatie over de PMD-inzameling naast de aanbiedplek.
- Uitdelen van flyers huis-aan-huis.
- Stickers op de PMD-zakken die verkeerd zijn aangeboden.
- Deur-tot-deurgesprekken met inwoners van de hotspotlocaties.
- Monitoring.

Dag van de inzameling (donderdag, door inzamelaar):

- Telling totaal aantal aangeboden PMD-zakken.
- Telling aantal vervuilde PMD-zakken. Deze zakken worden apart opgehaald en ingezameld als restafval.

Een aantal dagen na de inzameldag (door BOA's):

- Telling van het totaal aantal te vroeg aangeboden PMD-zakken.
- Sticker op te vroeg aangeboden PMD-zakken die nog niet buiten mogen staan. Deze zak blijft tot de inzameldag staan om een signaal aan andere bewoners af te geven.
- Sticker op vervuilde PMD-zakken.

Ongeveer één week na de inzameldag (door BOA's):

- Telling van het totaal aantal te vroeg aangeboden PMD-zakken.
- Sticker op te vroeg aangeboden PMD-zakken dat de zak nog niet buiten mag.
- Sticker op vervuilde PMD-zakken.

Een aantal dagen voor de volgende inzameldag (door BOA's):

- Telling totaal aantal te vroeg aangeboden PMD-zakken.
- Sticker op te vroeg aangeboden PMD-zakken dat de zak nog niet buiten mag. Deze zak blijft tot de inzameldag staan om een signaal aan andere bewoners af te geven.
- Sticker op vervuilde PMD-zakken.

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Venlo

Van duobak naar zakken

2023

1.576t

103.984

2

Duobak > zakken

Basis

50% > 20%

TRANSITIE

De gemeente Venlo is in 2023 gestart met een transitietraject om de kwaliteit van het ingezamelde PMD te verbeteren. De belangrijkste maatregel was de overgang van de duobak voor rest en PMD aan huis naar inzameling met transparante PMD-zakken bij laagbouwwooningen.

Dit werd ondersteund met een uitgebreide communicatiecampagne en de huis-aan-huis verspreiding van PMD-zakken en informatiepakketten.

De resultaten van deze transitie zijn positief. Waar eerder regelmatig vrachten PMD werden afgekeurd vanwege vervuiling, is na de invoering van de zakinzameling geen afkeur meer opgetreden. Daarnaast is niet alleen meer PMD ingezameld, maar is ook de samenstelling van het ingezamelde materiaal aanzienlijk verbeterd. Het aandeel stoffen daalde van niveaus boven de 50% naar metingen van gemiddeld 20 procent.

Op basis van deze resultaten concludeert de gemeente Venlo dat de overgang naar zakinzameling succesvol is geweest. De gemeenteraad heeft daarom besloten deze inzamelmethode vooralsnog voort te zetten.

Vergeeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengstelsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Venray

Goede begeleiding gemeente voor zakkeninzameling

2024

-

1.476t

44.807

3

Verzamelcontainers
> zakkenDiftar,
laagfrequent*

38% > 26%

TRANSITIE

De gemeente Venray ging over van verzamelcontainers naar huis-aan-huis zakkeninzameling van PMD. Daarbij werd (met name in bepaalde wijken) overlast ervaren doordat inwoners de zakken te vroeg aanboden of deze niet op de juiste wijze gebruikten.

Om de kwaliteit van de inzameling te verbeteren en overlast te verminderen, is met ondersteuning van Verpact, een afvalcoach ingezet. Deze afvalcoach richt zich op voorlichting, monitoring, communicatie en samenwerking met handhaving.

De inzet van de afvalcoach heeft geleid tot beter inzicht in probleemlocaties, intensievere handhaving door BOA's en gerichte communicatie richting inwoners en ondernemers. Daarnaast zijn promotieacties georganiseerd om inwoners beter te informeren over het correct aanbieden en scheiden van PMD.

De vervuiling daalde van 38% in 2023 naar 26% in mei 2024. De evaluatie laat zien dat een combinatie van communicatie, coaching en handhaving noodzakelijk blijft om de kwaliteit van het ingezamelde PMD verder te verbeteren en de overlast in de openbare ruimte te beperken.

* Gedifferentieerd tarief voor afvalinzameling

Vergeeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Voorst

Hangers en kleine, duurzame presentjes

2024

Circulus

658t

25.567

4

Minicontainers

Diftar, laagfrequent

40% > 24,8%

OPTIMALISATIE

Gecombineerde gemeente- en Verpact-campagne:

- inzet promoteam
- filmpje met wethouder
- social media
- terugkoppeling resultaten in krant
- afvalcoaches met handscanners
- containerhangers (rood, oranje en groen)
- centrale registratie (combi chip en inhoud)
- afgekeurde mini's laten staan (drie inzamelrondes achter elkaar) en op verzoek alsnog laten ledigen via serviceroute mits niet-PMD verwijderd door inwoner.
- goed aangeboden minicontainers kregen een groene hanger met een zakje bloemzaadjes
- in de derde ronde zijn ook gouden hangers uitgedeeld (50). Die huishoudens konden een pakketje plasticvrije producten krijgen.

Acties worden voortgezet.

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- **Organisatie AVRI**
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Organisatie AVRI

Inzet voorlopers en afvalcoaches

2024

AVRI

3.000

250.000

4

Zakken, minicontainers, verzamelcontainers

Omgekeerd inzamelen?

40,5% > 33,17% (gemiddelde uit twaalf wijken)

OPTIMALISATIE

Inzet voorlopers, afvalcoaches (en handhaving bij derde rondgang) in een wijk.

Indien mogelijk gesprek bij verkeerd aangeboden PMD.

Rode (afkeur) en gele hangers (waarschuwen) bij verkeerd aangeboden afval. Bij rode kaart wordt bak niet geleegd. Bij rode kaart tijdens de derde rondgang wordt bekeurd. We doen geen extra inzamelronde.

Communicatie via Huis-aan-huisbladen met aankondiging, brief en algemene infolder met ook aandacht voor andere stromen. Spandoeken in straat. Klant Contact Centrum voorzien van FAQ's.

Inzet van voorlopers is structureel dagelijks één route, wisselend over het gebied. Dit wordt aangevuld met incidentele inzet op plekken waar meldingen zijn van bijvoorbeeld veel vervuiling. Dit is vooral nog geconcentreerd op de controle van het PMD dat in minicontainers aangeboden wordt.

Nieuw optimalisatieplan 2026.

Vergeeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Borger-Odoorn

Weegstopfunctie op afvalwagens

2024

-

935t

25.919

5

Minicontainers

-

25,8% > 21,1%
(gemiddeld,
2 wijken)

OPTIMALISATIE

Gebruik weegstopfunctie

Laten staan te zware containers, hangers met melding waarom niet geleegd.

Uitgebreide communicatie.

Inzet voorlopers: in de loop van het project vervangen door bijrijders. Ook zij waren op den duur niet meer nodig vanwege de goede resultaten.

Gebruik van de weegstopfunctie zetten we voort.

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rhenen
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Beesel

Inzet voorlopers: van breng- naar haalsysteem

2025

-

402t

13.449

4

Verzamelcontainers

-

32,44% > 11,3%

TRANSITIE

De gemeente Beesel heeft in december 2025 een nieuw afvalbeleid ingevoerd. Daarbij wordt PMD voortaan huis-aan-huis ingezameld met zakken. Tegelijkertijd zijn de restafvalcontainers verkleind van 140/240 liter naar 80 liter. Het doel van deze maatregelen is het verbeteren van de afvalscheiding, het verminderen van de hoeveelheid restafval en het realiseren van schonere grondstofstromen.

De invoering is voorafgegaan door een uitgebreide communicatie- en participatiecampagne, waaronder huis-aan-huiscommunicatie, informatiebijeenkomsten, inzet van afvalambassadeurs en persoonlijke ondersteuning aan inwoners.

Daarnaast is ingezet op kwaliteitscontrole van het ingezamelde PMD door middel van monitoring en het afkeuren van vervuilde zakken.

Vergeeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Zeist

Voorlopers en recyclingcoaches

2024

-

1.429+

66.629

2

Minicontainers

-

29% > 19,2%

OPTIMALISATIE

Inzet communicatie.
Recyclingcoaches (gebruik van gele en rode kaarten, aanbellen).
Voorlopers zijn drie inzamelrondes meegegaan.

Communicatie is gestandaardiseerd en voorloopacties worden gecontinueerd.

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Gennep

Communicatie over goed scheidingsgedrag

2025

-

1.300t

17.764

4

Zakken,
verzamelcontainers

-

nvt

TRANSITIE

De gemeente Gennep heeft in 2025 vier ondergrondse PMD-containers verwijderd en is overgegaan op huis-aan-huisinzameling van PMD met zakken. Aanleiding voor deze wijziging was de hoge vervuiling van het PMD in de ondergrondse containers, waardoor ingezameld materiaal regelmatig werd afgekeurd.

De overgang is begeleid met gerichte communicatie richting inwoners over het correct scheiden van PMD. Het traject is uitgevoerd tussen mei en juli 2025 en verliep volgens planning.

De bestuurlijke besluitvorming werd ondersteund door de hoge vervuilingcijfers en de aanzienlijke investeringskosten die vervanging van de verouderde containers met zich mee zou brengen.

De gemeente concludeert dat de doelstelling is behaald: door het verwijderen van de ondergrondse containers is de belangrijkste bron van vervuiling en afkeur weggenomen. Om de behaalde resultaten vast te houden blijft de gemeente inzetten op communicatie over het juist scheiden van PMD.

Vergeeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.

Huis-aan-huis inzameling

Ervaringen en tips om te bouwen aan een goede kwaliteit PMD.

- Transparante zakken, schonere stroom
- Toetsing al tijdens inzameling
- Zichtbaar controleren, zichtbaar verschil
- Slimme inrichting inzamelroutes
- Wegen op de wagen

Inzameling via brengsysteem

Op- en overslag: samenwerken aan kwaliteit

Goede communicatie, beter gedrag

Succesvolle praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden en inspiratie rondom PMD- inzameling.

- Gemeente: Arnhem
- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Wierden
- Gemeente Heusden
- Gemeente Leudal
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Peel en Maas
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- Gemeente Rheden
- Gemeente Venlo
- Gemeente Venray
- Gemeente Voorst
- Organisatie AVRI
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Beesel
- Gemeente Zeist
- Gemeente Gennep
- Gemeente Roosendaal

Gemeente Roosendaal

Inzet van afvalcoaches, BOA's en voorlichting

2025

-

2.086t

77.316

2

Minicontainers

33,5% > 23%
(gemiddeld)

TRANSITIE

Wijziging van zakken naar (indien gewenst door inwoner) minicontainer.

Combinatie met inzet van voorlopers (drie inzamelrondes), afvalcoaches, BOA en communicatie.

Vier adressen zijn derde keer de fout ingegaan en hebben toen ook een bezoek van een BOA gehad en zijn bekeurd.

Structurele inzet voorlopers op 'probleemroutes' en nieuwe communicatiecampagne.

Vergeten wat de iconen betekenen? Met deze knop kom je weer bij het overzicht.